

FISKERIDIREKTØREN

Bergen, 21.12.1976
LAA/MBM

MELDING FRA FISKERIDIREKTØREN

J.93/76

Forskrifter for merking av ferdigpakkede fiskevarer for omsetning til innenlandsk forbruk.

I medhold av kgl. res. av 8. april 1960 om kvalitetskontroll med fisk og fiskevarer har Fiskeridepartementet 11. november 1976 fastsatt følgende generelle forskrifter for merking av ferdigpakkede fiskevarer for omsetning til innenlandsk forbruk:

§ 1. Definisjoner.

I disse forskrifter forstås med:

1. Fiskevare: Fisk og produkter av fisk som går inn under § 1 i lov nr. 12 av 28. mai 1959 om kvalitetskontroll med fisk og fiskevarer o.a., og som er bestemt til å fortæres av folk.
2. Forbruker: Enkeltpersoner, familier eller storhusholdninger som kjøper ferdigpakkede fiskevarer til eget forbruk.
3. Pakning (emballasje): Enhver form for emballasje av hvilket som helst materiale som omslutter fiskevaren, og som er beregnet til først å åpnes/brytes av forbrukeren. Emballasje som omslutter flere ferdigpakkede fiskevarer regnes som pakning etter disse forskrifter når den kan påregnes frembudt forbrukeren til salg.
4. Ferdigpakket fiskevare: Fiskevare som med henblikk på senere salg til forbruker omsluttet av pakning.
5. Hjelpstoff: Andre ingredienser utenom fisk eller biprodukter av fisk etter disse forskrifter som inngår som bestanddel eller pakningsmedium (lake, kraft, gelé, olje, saus, og liknende) i varen, og som ikke er å regne som "tilsetningsstoff", jfr. punkt 6 i denne paragraf.
6. Tilsetningsstoff: De stoffer som godkjennes til enhver tid av Sosialdepartementet til tilsetning i fiskevarer i henhold til § 7 i alminnelige forskrifter om tilvirkning og omsetning av næringsmidler m.v. av 3. mai 1965 med senere endringer.
7. Merking: Enhver skrevet, trykt, preget eller på annen måte grafisk fremstilt opplysning som følger pakningen.

8. Nettovekt: Varens vekt uten pakning (emballasje).
9. Pakker: Den som i varens merking er angitt som ansvarlig produsent eller pakker.
10. Importør: Den som innfører en ferdigpakket fiskevare beregnet for omsetning til innenlandsk forbruk.
11. Siste forbruksdag: Den siste dato en ferdigpakket fiskevare kan fortæres uten å være merkbart kvalitetsforringet når varen er oppbevart på foreskrevet måte og i uåpnet pakning. Fiskevaren regnes som merkbart kvalitetsforringet når den har gjennomgått vesentlige endringer i lukt, smak farge, utseende, næringsinnhold, konsistens m.v. i forhold til den gjennomsnittlige handelsstandard innen vedkommende varegruppe.

§ 2. Forskriftenes omfang.

Disse merkebestemmelser gjelder for innenlands salg til forbruker av ferdigpakkefiskevarer hvis totale nettovekt uten pakning (emballasje) er 40 gram eller mere.

Strengere eller videregående bestemmelser i særlovgivningen skal oppfylles ved siden av disse forskrifter.

En ferdigpakket fiskevare eller en pakning med flere slike varer, som finnes på sted eller i rom der fiskevarer selges til forbruker, anses frembudt til salg med mindre det foreligger omstendigheter som utvilsomt godtgjør at fiskevaren ikke er bestemt for salg.

Merkebestemmelsene gjelder ikke for fiskevarer som selges til fortæring på stedet.

§ 3. Merkeplikt.

Fiskevarer som omfattes av disse forskrifter skal være merket med:

1. Fiskevarens navn som bestemt i § 5.
2. Bestanddelenes navn som bestemt i § 6.
3. Fiskevarens vekt og eventuelt antall som bestemt i § 7.
4. Fiskevarens holdbarhet som bestemt i § 8.
5. Oppbevaringsmåte når den er av betydning for varens holdbarhet.
6. Pakkerens (produsentens) fulle navn og adresse for fiskevarer som innføres til landet i ferdigpakket stand, dessuten opprinnelseslandet, eventuelt også importørens navn og adresse.

Opplysninger påbudt i eller med hjemmel i disse forskrifter skal være gitt på en klar, iøynefallende og lett leselig måte.

Opplysningene må ikke dekkes til på noen måte som nedsetter lesbarheten.

Opplysningene skal være påført eller festet til pakningen og være på norsk, svensk, dansk eller engelsk språk.

Departementet kan gi nærmere bestemmelser om angivelse av de forannevnte opplysninger.

For enkelte typer eller grupper av fiskevarer kan departementet dessuten påby angitt opplysninger om fiskevarens sammensetning i samsvar med § 6 siste ledd.

§ 4. Dispensasjon.

Fiskeridepartementet kan helt eller delvis gi dispensasjon fra en eller flere bestemmelser i disse forskrifter for enkelte fiskevarer eller grupper av fiskevarer.

§ 5. Fiskevarens navn.

Fiskevarens navn skal angis ved alminnelig kjent betegnelse. Departementet avgjør i tvilstilfelle hva som kan nyttes som navn.

Hvor det ikke finnes alminnelig kjente betegnelser skal det nyttes en beskrivende betegnelse som er egnet til å identifisere varen.

Hvor innholdet varierer etter råstofftilgangen og dette etter det ovenstående vil ha betydning for fiskevarens betegnelse, kan navnet angis alternativt med "enten eller"

§ 6. Fiskevarens sammensetning.

Fiskevarens sammensetning skal angis i fallende orden etter inngående vekt av de bestander som er til stede i det ferdige produkt.

Dersom det gjøres klart ved en overskrift eller på annen måte, kan imidlertid bestanddelene i en tørret fiskevare som får riktig konsistens ved tilsetning av vann, angis i den rekkefølge de vil ha i fiskevaren med riktig konsistens.

Hvor fiskevaren består av flere hovedbestanddeler som igjen er sammensatt, skal innholdet i disse spesifiseres i den utstrekning det er nødvendig for at forbrukerne skal få et tilfredsstillende bilde av sammensetningen.

Dersom det i særforordninger ikke er gitt definerte betegnelser for fiskevaren, skal bestanddelene i alminnelighet angis spesifikt. Med samme forbehold kan klassebetegnelser benyttes for hjelpestoffer som spise fett, animalske eller vegetabiliske oljer, urter, krydder, melk og stivelse, og likeså etter Sosialdepartementets bestemmelser for tilsetningsstoffer som er tillatt brukt i fiskevarer, jfr. § 1 punkt 6 ovenfor.

For enkelte typer eller grupper av ferdigpakke de fiskevarer kan departementet dessuten påby angitt varens næringsinnhold, vekten av dens bestanddeler o.l. opplysninger som er av betydning for forbrukeren.

§ 7. Mengdeinnhold.

Fiskevarens nettovekt på tidspunktet for pakking skal angis.

Inneholder pakningen lake, kraft, gelé, olje, saus eller liknende, skal fiskevarens nettovekt uten lake, kraft, gelé, olje, saus eller liknende angis i tillegg til samlet nettovekt (uten emballasje), dersom det ikke i særforordning for vedkommende vare er gitt annen bestemmelse.

Nettovekten skal angis etter det metriske system. Mengden må ikke i noen enkelt pakning være mindre enn 95 pst. av den mengde som er angitt på deklarasjonen. Departementet fastsetter nærmere regler om toleranser og prøveuttak for de enkelte produkttyper.

Er fiskevaren erfaringsmessig utsatt for et vekttap i tidsrommet fra den pakkes til den frembys til salg, skal dette opplyses.

Består en ferdigpakket fiskevare av to eller flere enheter, skal antall angis når det er av betydning for forbrukernes vurdering av varen. Ved variasjoner tillates toleranser som bestemt i annet ledd.

Inneholder en pakning flere typer ferdigpakkede fiskevarer, skal antall av disse angis når det ikke fremgår tydelig.

§ 8. Holdbarhet.

Fiskevarens holdbarhet skal angis ved siste forbruksdag når fiskevaren ved oppbevaring på foreskrevet måte og i uåpnet pakning blir merkbart kvalitetsforringet.

Siste forbruksdag skal angis ved dag, måned og år. Er fiskevaren holdbar lenger enn 12 uker, kan siste forbruksdag angis ved måned og årstall.

Er fiskevaren holdbar over 2 år, kan siste forbruksdag angis ved årstall.

Departementet kan bestemme at produksjonsår også skal angis.

Siste forbruksdag skal angis slik:

"Bør brukes innen"

Dypfryste fiskevarer skal merkes med fiskevarens holdbarhet ved oppbevaring.

- 1) i dypfryser (+ 18°C eller lavere temperatur), med siste forbruksdag, -måned eller -år etter reglene foran.
- 2) i kjøleskapets fryseboks (lavere temperatur enn 0°C),
- 3) i kjøleskap (temperatur omkring + 5°C),
- 4) i romtemperatur.

Merking av lettbederverlige fiskevarer er unntatt fra merkeplikt etter denne paragraf i den utstrekning Sosialdepartementet fastsetter særskilte krav til holdbarhetsmerking for slike varer.

§ 9. Utilstrekkelig og uriktig merking.

Produkter som omfattes av disse forskrifter må ikke frembys til salg hvis de ikke er merket i samsvar med forskriftene eller hvis merkingen inneholder uriktige opplysninger om varen.

§ 10. Ikrafttreden.

Disse forskrifter trer i kraft straks. Bestemmelsen i § 8 om krav til holdbarhetsmerking for produkter som er holdbare lenger enn 12 uker trer imidlertid i kraft først 1. april 1977. For dypfryste produkter som er holdbare lenger enn 12 uker trer bestemmelsen i § 8 om holdbarhetsmerking i kraft 1. oktober 1977.